

- BiOS kao mjesto pomoći, potpore i osnaživanja pastoralnih djelatnika,
- BiOS kao mjesto pomoći, potpore i osnaživanja braka i obitelji,
- suradnja BiOS-a sa župnim zajednicama (savjetodavni rad, programi i projekti).

Na osnovu iskustva rada BiOS-a i primjera uspješna prakse, rasprava će se usmjeriti oblikovanju prijedloga smjernica za prevladavanja uočenih poteškoća, a razmotrit će se daljnje mogućnosti poboljšanja djelovanja BiOS-a u prilog pastoralnih djelatnika te brakova i obitelji, kao i uzajamne suradnje sa župnim zajednicama.

#### VODITELJI

**mr. sc. Mladen KLANAC**, voditelj Obiteljskoga savjetovališta u Zadarske nadbiskupije,  
član Vijeća HBK za život i obitelj  
(tel: 023/314252, mob: 099/3118129 e-pošta: mladen.klanac@zd.t-com.hr)

**mr. sc. Kristina ROŽIĆ**, voditeljica Obiteljskog savjetovališta Dubrovačke biskupije  
(mob: 091/3233905, e-pošta: obiteljsko.savjetovaliste@dubrovacka-biskupija.hr)

**Branko PAGADUR**, voditelj Bračnog i obiteljskog savjetovališta Varaždinske biskupije  
(tel: 042/314165, e-pošta: bracno-savjetovaliste@biskupija-varazdinska.hr)

## 5. Uloga udruga, pokreta i zajednica u posliježenidbenom pastoralu

### SAŽETAK

Udruge, pokreti i zajednice već desetljećima daju vrijedan doprinos obiteljskom pastoralu Crkve u Hrvatskoj, no čini se da njihova uloga ipak nije dovoljno prepoznata i vrednovana. Dvije biskupske sinode o obitelji, izvanredna 2014. i redovna 2015., otkrile su da, s jedne strane, sami djelatnici i suradnici u pastoralu braka i obitelji u Hrvatskoj naglašavaju potrebu većeg uvažavanja uloge pokreta, udruga i zajednica te zagovaraju njihovo angažiranije djelovanje u Crkvi i društvu. S druge strane, u Završnom izviješću redovne sinode biskupa iz listopada 2015. više se puta spominju crkvene udruge, po-

kreti i zajednice, a prije svega u kontekstu praćenja bračnih parova i obitelji u prvim godinama braka te u drugim različitim situacijama.

Polazište ove radionice može se sažeti u tvrdnji iz spomenutog izvješća da “glavni doprinos pastoralu obitelji daju župe, kao obitelj obitelji, u kojima se usklađuje doprinos malih zajednica, pokreta i crkvenih udruga” (br. 77). U radionici će sudionici moći iznijeti svoja dosadašnja iskustva rada i suradnje s udrugama, pokretima i zajednicama, a svoje djelovanje kratko će predstaviti četiri koje se ciljano bave obiteljima ili u svojoj strukturi imaju sastavnicu koja to čini.

Liga obitelji Schoenstattskog pokreta koja odgojem i samoodgojem ostvaruje misiju svoga apostolata “Novi čovjek u novoj zajednici”, a njeni projekti usmjereni su sakramentalno vjenčanim bračnim parovima, kao i zaručnicima, s ciljem učvršćivanja i poboljšanja kvalitete vlastitog braka i obitelji, ali i osposobljavanja za obiteljski pastoral u okviru projekta “Obiteljska akademija”.

Hrvatska zajednica bračnih susreta koja za svoju temeljnu misiju ima promicanje kvalitete međusobnog dijaloga bračnih partnera, zaštitu i promicanje vrijednosti institucije kršćanskog braka i sakramenta svetog reda, te zaštitu obitelji kao osnovne stanice društva. Različiti oblici programa namijenjeni su zaručnicima i bračnim parovima, ali i svećenicima, redovnicima i redovnicama.

Nove obitelji Djela Marijina - Pokreta Fokolara koji svoj izvor ima u Isusu Raspetom i Napuštenom. Nove obitelji nastoje živjeti Ljubav 24 sata i zavrjediti prisutnost Isusa među njima, čime se razvija otvaranje prema svima: od obitelji i parova koji žive skladno, ali traže osnaženje i potporu, do onih u najrazličitijim potrebama poput rastavljenih, rastavljenih koji žive u novim zajednicama, udovicama, zaručnicima, mladima i djeci svih uzrasta.

Udruga “Obiteljsko obogaćivanje” čija je temeljna zadaća promicanje osobnog i bračnog napretka supružnika te pružanje pomoći roditeljima u odgoju djece. Tečajevi iz obiteljskog obogaćivanja, koji su temeljeni na stvarnim životnim situacijama iz obiteljskog života, osnovno su sredstvo postizanja tih ciljeva, a namijenjeni su roditeljima i bračnim parovima koji žele unaprijediti osobni rast te uspješno odgojiti svoju djecu.

Naposljetku, uvažavajući i doprinos ostalih poput Molitvenog vijenca “Kraljice obitelji” i Zajednice “Emanuel”, razmotrit će se načini i mogućnosti kako na temelju postojećih dobrih iskustava nastaviti graditi mostove suradnje da bi u župama uistinu došlo do uspješnog usklađivanja nastojanja u posliježenidbenom pastoralu.

## VODITELJI

**Mirjana NERALIĆ**, sa suprugom Nikolom odgovorna za Obiteljsku granu Schoenstattskog pokreta i projekt Obiteljske akademije u Hrvatskoj  
(mob: 098 933 5585, e-pošta: nikola.neralic@zg.t-com.hr)

**Aleksandra LUKAVEČKI**, sa suprugom Mladenom član Hrvatske zajednice bračnih susreta i član Odbora za pastoral braka i obitelj Varaždinske biskupije  
(mob: 091/5953799, e-pošta: aleksandra.lukavecki@vz.t-com.hr)

**Stipan KOPILOVIĆ**, sa suprugom Brankom čini nacionalni odgovorni par za sekciju Novih obitelji, Djela Marijina – Pokret Fokolara  
(mob: 098/208133, e-pošta: bis.kopilovic@gmail.com)

**dr. sc. Ivan MALBAŠIĆ**, sa suprugom Sanjom, član Upravnog odbora Udruge "Obiteljsko obogaćivanje" i koordinator programa za grad Varaždin  
(mob: 099/570-4446, e-pošta: ivan.malbasic@vk.t-com.hr)

## 6. Sustavni pristup posliježenidbenom pastoralu: Model Đakovačko-osječke nadbiskupije

### SAŽETAK

Utjelovljeni, raspeti i uskrsli Krist je i put Crkve (usp. Iv 14,6). A budući da se na neki način sjedinio i poistovjetio sa svakim čovjekom, pokazao je da je konkretan čovjek put Crkve. Ona ga nužno slijedi korak po korak i kroz njegov bračni i obiteljski život. Zanimanje i briga crkvene zajednice za bračni i obiteljski život, za njegovu kvalitetu i zdravlje, pripada stoga samom poslanju Crkve.

Sadržaji posliježenidbenog pastoralu u Đakovačko-osječkoj nadbiskupiji sustavni su i raznoliki. Usmjereni su na pomoć supružnicima da razvijaju svijest o tome da su brak i obitelj za njih posebni Božji poziv i posebno Božje poslanje u svijetu i u Crkvi te da oni svjedočeći vjernost evanđelju izgrađuju civilizaciju ljubavi i time pridonose rastu kraljevstva Božjeg. To se odvija putem različitih struktura. Posebno i još sustavnije usmjerenje dala je Druga biskupijska sinoda đakovačka i srijemska koja se odvijala se od 1998. do 2002. godine. Imala je za cilj produbiti svijest o svojoj vjerničkoj stvarnosti, o životnim i društvenim prilikama. Ozračje sinodskog hoda poticalo je među članovima Božjeg naroda duh intenzivnije molitve, duhovnog i pasto-